

Î N C H E I E R E

10 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Zlatogor”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Zlatogor” împotriva Ministerului Mediului al Republicii Moldova, Fondul Ecologic Național al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Serviciul Vamal al Republicii Moldova cu privire la obligarea restituirii sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Zlatogor” și menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 14 mai 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

a constatat:

La 03 ianuarie 2013, SRL „Zlatogor” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Mediului al RM, Fondul Ecologic Național al RM, intervenient accesoriu Serviciul Vamal al RM cu privire la obligarea restituirii sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada 18 iunie 2012-30 august 2012, a efectuat operațiuni de tranzit a importurilor de mărfuri, care a fost introduse pe teritoriul antrepozitului vamal al Republicii Moldova și ulterior scoase pe teritoriul regiunii Transnistrene. Mărfurile indicate au fost declarate în conformitate cu Hotărârile Guvernului nr. 1001 din 19 octombrie 2001, cu privire la declararea mărfurilor introduse sau scoase de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova de către agenții economici din Transnistria.

Totodată, în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova pe conturile Trezoreriei de Stat al Republicii Moldova cu titlul de garanție, au fost depuse sume bănești pentru importul mărfurilor care cauzează poluarea mediului.

Susține că la 11 octombrie 2012, s-a adresat către Ministerul Mediului al RM, solicitând restituirea sumelor bănești transferate în Fondul Ecologic Național în mărime de 60960 lei, însă prin răspunsul nr.07-05.2011 din 11 octombrie 2012 i-a fost respinsă cererea, motivând că în conformitate cu informare eliberată de Serviciul Vamal al RM nr.28106-14042 din 19 noiembrie 2012, în declarațiile depuse de către SRL „Zlatogor” în perioada 18 iunie 2012-30 august 2012, a fost indicat regimul vamal de import definitiv al mărfii, ceea ce presupune lipsa temeiului juridic pentru restituirea sumei solicitate.

Consideră că informația prezentată de către Serviciul Vamal al RM și adresată Ministerului Mediului RM nu corespunde realității și este incompletă, deoarece sumele bănești depuse de SRL „Zlatogor” la Serviciul Vamal cu titlu de garanție pentru plăți și taxe vamale au fost întoarse de către organul vamal imediat după ce a fost solicitat, fapt ce presupune că în cazul neintroducerii mărfurilor pe teritoriul Transnistriei, Serviciul Vamal RM nu ar fi avut temei pentru restituirea sumei indicate.

Menționează că drept dovadă pentru introducerea mărfurilor pe teritoriul Transnistriei servesc declarațiile vamale moldovenești, în care este indicat la pct.8 în calitate de destinatar SRL „Zlatogor”, cu adresa în satul Sucleia, iar pct. 30 conține informația privind localizarea mărfurilor și anume, depozitul destinatarului.

Invocă că potrivit prevederilor art.11 al Legii nr.1540 din 25 februarie 1998, privind plata pentru poluarea mediului, plata pentru mărfurile plasate în regim de import, care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului se stabilește pentru persoanele fizice și juridice care pun în libera circulație astfel de mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova.

Afirmă că la caz s-au prezentat probe întru demonstrarea faptului că mărfurile transportate la antrepozitul vamal amplasat pe teritoriul Republicii Moldova până la locul destinației în TDS Nistrului, au tranzitat de fapt teritoriul vamal la Republicii Moldova, ceea ce confirmă că mărfurile nu au fost puse în libera circulație și nu au fost utilizate și temeiuri juridice pentru a reține taxe vamale sau taxe pentru poluarea mediului în procesul utilizării nu sunt.

Solicită obligarea Ministerului Mediului în RM de a-i restitui SRL „Zlatogor” suma de 60960,00 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 14 mai 2013, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013, a fost respins apelul declarat de către SRL „Zlatogor” și menținută hotărârea primei instanțe.

La adoptarea hotărârilor judecătorești, în susținerea concluziilor sale, atât prima instanță, cât și instanța de apel, cu referire la prevederile art. 31 Codul vamal, au concluzionat că temei juridic pentru întoarcerea sumelor solicitate de reclamant nu există, deoarece din partea SRL „Zlatogor” a avut loc importul definitiv de mărfuri, fiind achitate și încasate drepturi de import și taxa pentru poluarea mediului și nu un tranzit vamal, care se caracterizează prin faptul că nu se achită drepturi de import.

Ca urmare, instanțele ierarhic inferioare au conchis că taxa achitată de SRL „Zlatogor” pentru poluarea mediului nu se restituie, din motivul că mărfurile au fost puse în libera circulație pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, iar prin prisma art. 11 al Legii nr. 1540 din 25 februarie 1998, speței în cauză nu îi sunt aplicabile facilitățile prevăzute de Legea menționată.

La 03 februarie 2014, SRL „Zlatogor” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea acțiunii.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu hotărârile judecătorești considerându-le ilegale, neîntemeiate și emise cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține că instanța de apel eronat a concluzionat precum că temeiul juridic pentru întoarcerea sumelor menționate nu există, deoarece, din partea sa a avut loc importul definitiv de mărfuri în sensul art. 31 Cod vamal, fiind achitate și încasate drepturi de import și taxa pentru poluarea mediului și nu o operațiune de tranzit a mărfurilor, care

se caracterizează prin neachitarea dreptului de import, precum și eronat instanțele au reținut că taxa pentru poluarea mediului nu se restituie, din cauza că mărfurile au fost plasate sub regim vamal de import definitiv.

În acest sens consideră că, instanțele judecătorești greșit au interpretat circumstanțele pricinii și nu au aplicat prevederile art.11 al Legii privind plata pentru poluarea mediului nr. 1540 din 25 februarie 1998, care prevede că plata pentru mărfurile plasate în regim de import, care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, se stabilește pentru persoanele fizice și juridice care pun în libera circulație astfel de mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova.

Afirmă că, din momentul recunoașterii autorităților moldovene că marfa este plasată pe teritoriul necontrolat de autoritățile oficiale a Republicii Moldova, este imposibilă afirmarea, precum că marfa este în libera circulație pe teritoriul statului moldovenesc.

Mai invocă că pentru marfa în cauză au fost perfectate declarațiile vamale cu indicarea regimului vamal de import definitiv, la insistența organelor vamale a Republicii Moldova, din considerentul neadmiterii situatei în care organele oficiale recunosc că teritoriul menționat nu este în jurisdicția Republicii Moldova și altă alternativă de perfectarea vămuirii nu există

Menționează că situația cu perfectarea declarațiilor vamale de import definitiv este doar o faptă formală, declarativă în sensul politic, care nu reflectă situația reală și de drept a mărfurilor și nu poate fi interpretată în mod discriminatoriu pentru persoanele care își desfășoară activitatea comercială pe teritoriul Republicii Moldova.

Insistă că instanțele judecătorești la emiterea hotărârilor urma să țină cont de drepturile agenților economici, care își efectuează activitatea economică pe stânga Nistrului, fapt garantat prin Constituția Republicii Moldova și prin semnarea actelor internaționale.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Zlatogor” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Zlatogor” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Zlatogor” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Zlatogor” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Zlatogor” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva